

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. sa detrt leta 4 gold. — Za Ljubljane brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za detrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za detrt leta. — Za tuge dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah za dijake velja značana cena in sicer: Za Ljubljane za detrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za detrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od detrtih stopnje peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Upravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národní tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Gg. naročnikom in prijateljem „Slovenskega Naroda“.

Prosimo sedaj ob obnovljenji osmega polletja, da vsi gospodje naročniki, ki imajo naročino za naš edini in prvi slovenski dnevnik še plačati, to gotovo hitro storé, kakor tudi prosimo vse dolžnike, da svoj odlašani dolg našej administraciji precej poravnajo. List nas stane drag denar, posamezniki ne morejo in nečejo žrtvovati za izgubo; naj torej vsak rodoljub stori svojo malo dolžnost, da naš list ne bode v stiskah. Isto tako naj prijatelji naši na to gledajo, da bode naš slovenski dnevnik gotovo naročen po vseh javnih prostorih, krčmah, kavarnah itd. kamor le nekoliko Slovencev zahaja, in da mu mej svojimi znanci povsod kakšnega novega naročnika dobé. Slovensko novinarstvo, najvažnejši steber narodnega gibanja, je sedaj, in bode še precej časa navezano na požrtvovanje rodoljubnega občinstva. Ko bi vsled malomarnosti občinstva narodno novinstvo propadalo, propade i naša, narodna slovenska stvar. To pa bog ne daj!

Ob enem se srčno zahvaljuje „Slovenskega Naroda“ uredništvo v imenu domovinske stvari vsem gg. dop snikom in vnanjim sodelavcem, ki nam nesebično in vrlo pomagajo, da je naš list gotovo mej vsemi domačimi časopisi z malimi in večimi izvirnimi poročili najboljše postrežen. Naj nas blagovolijo tudi nadalje podpirati z marljivim dopisovanjem. Ne udajmo se!

O naših učiteljicah.

(Dopis iz pedagoških krogov.)

Prav iz srca nam je govoril gosp. dopisnik iz Štajerskega v „Slov. Narodu“ štev.

Listek.

Zilska dolina.

(Spisal Lj. Dragotin.)

(Dalje.)

Ko se je ljudstvo nabralo okolo „steba“, in sicer v primernej daljavi, da se kaka nesreča ne pripeti, je nalašč v to izvoljeni „starešina“, krepak in lepo oblečen mož „kufo“ na kol nasadil in sedaj se je bitje pričelo. Borivcev je bilo osem. Vsi so bili enako oblečeni in kaj čvrste postave. Jahali so na okinčanah in iskrenih konjih, in sicer brez sedla. Jahanje je — posebno človeku, ki je to prvikrat videl — kaj divje in pogumno. Vsak teh borivcev je vihtel v svoji desni posebni „železni kol“, ki je baje pol sežnja dolg in blizo deset funfov težak. Vsi za poredoma mimo „kufe“ v hitrem diru prijahajo in skušajo z železnim kolom

123, dne 3. junija. Naj bode tudi meni dovoljeno, svoje mnenje o tej prevažnej stvari izjaviti. Zanikati in odrekati ženskam vse naravne zmožnosti za izrejevanje, bilo bi ne-pošteno. Priznati se še mora nasproti, da so v resnici nekateri predmeti, kakor ženska ročna dela, gospodinjstvo, itd., v katerih ustregejo ženske uspešniš od učitelja delovati. Priznati je dalje, da so ženske kot izrejnice v privatnih hišah velikokrat hvalevredno delovale, in da so v otročjih vrtih nenadomestljive.

Toda, da bi se ženske kot učiteljice za vse ali vsaj večino šolskih predmetov v ljudskoj ali dekliskoj šoli nastavile, to bi jaz ne svetoval. In zakaj ne? — Zato, ker ženski spol uže od nature nij za to odločen. Poklic in delovanje učitelja zahteva posebno telesno moč; delovanje v z nezdravim zrakom napolnjene šolskej izbi vniči slabotno in nježno žensko natoro, posebno v mestu odgojeno, dosta prej in veliko lažje, nego moško. Vprašamo: kak dobiček ima od tega država in šola, ako je veliko število ženskih invalidov?

Radi dovoljujemo nekaterim ženskam (a to število je jako majhe), katere imajo nekako posebno telesno in duševno moč in nagnjenje do tega, takim, katerih urav in volja je neprestano prizadevanje za znanstveno in poklicno izobraževanje, nekako „emancipacijo“ v tej nameri, dasiravno se nam tudi za take stopinje v javnost vedno nevarna dozdeva. Izjemno navejajo ravno take. Toda, zoper splošno emancipacijo moramo pa svoj „veto“ izreči. Nevarnost je pred durimi! Zakaj se namerava z ženskami nadomestiti učiteljska mesta? Ozirajmo se na socijalno vprašanje. Ker žalostne izkušnje pričajo, da se brez zakonstvo

vedno bolj razširja, prizadevajo si nekateri ženskemu spolu vsake vrste ali razpolna pridobite dosegljivo storiti. Ali bi pa ne bilo modrejše, prizadevati si izvedeti tej prikazni pravi uzrok? — Mar nij napačna ženska izreja to zakrivila? — Da, da, gospoda, to je polje, katero je vredno večje pazljivosti!

Iz izkušenj znamo, da do danes se po ženskem spolu nij še mogo posebnega, viteškega in spomina vrednega na tem polju zgodilo. Ali so n. pr. v Ameriki ali Angliji ženske, resp. učiteljice v šoli do danes kaj posebnega storile? — In vendar se tu kaj nahaja ženskih učiteljic posebno lepo število. Zgodovina pa uči, da večina ženskih, katere so se v javnem življenju in na duševnem polju odlikovale, bile so prisiljene nature izvzemši čisto posamezne pisateljice srečne genije kakor George madame Stael itd. Take navadne pa nikakor niso sposobne za izrejevanje čistih otročjih duš.

Razzakonitost pa se bode po nastavljanji učiteljic še vedno bolj razširjala. Učiteljica bode se na poti omikanosti in delavnosti v šoli vedno bolj odtegovala družinskemu življenju. Bode li imela v pripravnici ali pozneje v službovanji priliko prave hišne pridnosti, varčnosti in gospodarstva, — najpotrebnejše čednosti prave gospodinje — prisvojiti si in se jih navaditi?

Dalje trpi pa tudi njen fizični blagovsled duševne prenapetosti v pripravnosti in pozneje v službovanji; pomanjkanje krvi, slabost čutnic, nezmožnost in slabost histerije in Götthejev ženski „ihr ewig Ach und Weh“ so na dnevnem redu, za katere bolezni moški stan še skoro ne ve. — Prava ženska narava se popolnem izgubi, ter izcimi se nekaj psevdomožkega. Skušnje pa dokazujojo, da take ženske redkokrat sre-

barigljico izbiti, ter ji dno predreti. Mej tem izbijanjem, katero blizu pol ure trpi, se „kufa“ mnogokrat okoli stebra zasuče. Vsakdor teh borilcev skuša drugega gledé gibčnosti moči in poguma prekositi. Če se enemu udar ponesreči, ali da njegov konj v pravem trenotku na stran zaherskne, mu nezadovoljnost nasproti doni po smejanji in mrmranji od strani občinstva. To pa mladenci še bolj navduševa in vnovič se nalete z večjo srčnostjo. Kdor „kufo“ popolnem in prvi razdrobi, je zmagovalce in dobi že od zbranih glasno pohvalo. Starešina pa je mej tem časom od „kraljice“ tega dné za zmagovalca na skrivnem umetljivi „venec“ dobil, katerega sedaj namesto „kufe“ vrh „kola“ drži. Mladieniči še trikrat mimo starešine jezdje, in sicer bolj mirno. Starešina vsacega malo „podraži“ in potem zmagovalcu venec podá. V tem trenotku pa mej občnim smehom drugi jezdci v hitrem tiru

domov odjabajo. Zgodilo se je to tako hitro, da nij bilo moč, za njimi gledati. Zmagovalec oddá konja, sprejme voščila in pojavlja pristopivih prijateljev in znancev in godba njemu na čast prične igrati narodno pesen.

Domači fantje, v sredi zmagovalca, se na to počasi z godbo vred pomikajo k lipi, kjer imade biti ples.

Predno pa preidem k „visocemu raju,“ hočem še omeniti, da se „kraljica“ te narodne veselice prej ta dan od deklet istega kraja posebno voli. Povprašavši neko 78 let staro, kako prijazno ženico, katere lastnosti mora imeti, poizvem, da mora biti popolnem „ledik-stanu,“ ne sme imeti nezakonskega otroka, ne sme imeti projavljenega „šocja,“ mora torej biti devica in mimo tega lepa, čedna in dobrega vedenja. „Krancej,“ katerega „kraljica“ zmagovalcu po „starešini“ podá, mora dotični odlikanec dobro hrani,

čen zakon narejajo in na staro leta so moderne „copernice“, sitne itd.

Mlada dekleta bi ne smela zarad lastne sreče takih resnic presliševati, ter si stanu ne prehlastno iskati, kateri jih daleč proč od pravega ženskega namena na zemlji odpelje.

Nikakor se ne more tedaj nameščenje učiteljic kot pomoček za rešitev socijalnega (ženskega) vprašanja smatrati. Sicer se pa meni dozdeva, da socialno vprašanje, vsaj pri nas nij nikakor v naravnem razmerji k pedagogiki in šoli. Tudi se nam zdi, da je Šola preimenitna naprava, da bi se rabila kot eksperiment pri reševanji socijalnega vprašanja. Šola je sebi „samonamen“. Otrokom se le krivica godi, ako se silijo in vabijo v šolo tuji elementi.

Na razsodbo nekaterih se pa zopet ne sme naslanjati, kajti taki vidijo le vnanjost, jih pa tudi mehanična dresura bolj slepi, kakor tiho idejsko delovanje onega, kateri zna in ve celega človeka izobraževati. — Tudi je neovrgljiva resnica, da je zgovorljivost ali jezičnost neka posebna lastnost sicer ljubega nam ženskega spola.

Kdor pa veliko govori, kakor naše pozitivne in negativne krasotice, o tem je naravno, da sebe dostikrat brez potrebe trpinči in muči, nazadnje pa vendar ne zve, kaj drugi mislijo ali kar bi rad zvedel (resp. zvedela). Šola pa mora posebno na to gledati, da privadi otroke samodelavnosti, ter jih vadi resnega mišljenja, ne pa brbljati.

Da je disciplina v šolah učiteljic oslabljena, to je naravno. Vsaj so ženske revedovane vsakovrstnim slabostim, o nekaterih časih so one naravno bolj muhaste, termaste, vzbudljive, razdražljive, torej tudi več ali manj nagnjene k zmerjanju in nepravemu kaznovanju. To in vedno pomanjkanje stanovitnosti, nedoslednost v ravnjanji, kar se pri ženskem spolu sploh pregledati ne sme, stori, da v tacih šolah pomanjkuje stroge discipline, ki pa je neobhodno potrebna za vspešno podučevanje in izrejevanje.

Nekateri hočejo ženskemu spolu pripisovati posebne dve lastnosti kot vrline ali kreposti, namreč potrežljivost in rahločutnost. Ali, boga-mi, ravno s tem so oni izrekli svojo obsodbo o sposobnosti ženstva za splošno, javno učiteljevanje. Ali so mar ženske res tako potrežljive dušice? Ha, ha! Pa puštimo to!

Še eno. Vsi narodi in vse države so terjale od šol, da vzbuja tudi domoljubje ljubezen do države in do naroda. A hoče ženska domoljubje buditi? V obči ga ona sama nema. Male so izjemne, kako male, žalibog. Sploh so dekleta take, da ako se zaljubi ena v lepega Turka, Angleža, Franciza ali Kineza, — ravnal se bode njen patriotizem po moževem, to se ve, če (dovolite) „blače nosi“. Prvotnega, globoko iz srca in kriji izvirajočega potrijotizma jaz pri ženskih ne iščem.

Sploh je znano, in to nam mora sleherni pritrđiti, da tudi možki učitelj mora imeti dovoljno mero potrežljivosti in rahločutnosti, razum mu mora biti posebno omikan in imeti mora tudi trdno voljo in neomahljiv značaj.

Vse to se pa pri ženstvu ne nahaja v posebno obilnej meri. Nrvstvena in razumna omika so pa poglavitev vedenosti vsacega odgojitelja! — Dalje vem tudi iz izkušenj (postregel bi lahko z imeni), da učiteljice pri prvej lepej in dobrej priliki rade svoj učiteljski stan z drugim zamené, v katerem se nadajajo več sladkosti in veselih ur doživeti in — lepo obleko nositi, lepim možkim bolj dopasti, ker je vedno ženska „ultima ratio.“ Ako pa one pozneje svoj stan spremené, onda je to gotovo dokaz, da si prvega niso bile po poklicu izbrale, ampak le kot „Nothnagel“.

Vprašamo: kaj pa ima v takih slučajih država, šola in one same od vsega? Nič. — Taki čini so pa tudi za učence jako obžalovanja vredni. V prvih letih svojega delovanja se one le bolj učé; potem kadar so si nekoliko izkušenj prisvojile, ter bolj „praktične“ postale, in bi lehko vspešnejše delovali, se pa poslové od šole, če so kje „mož“ vlovile, kar je še najposlednejša „ultima ratio“ vsake Eve. Da bi se pa zahtevalo, da bi se za vse — katere so učiteljice postale — večni celibat vpeljal, to bi bilo menda pa vendar nekaj barbaričnega in nezaslišanega v 19. veku. Težko bi tudi tega gospodičine učiteljice tega greha na tem in ónem svetu odvezale. Uže stari Rimci so svoje Vestalke težko dobili, denes . . . a molčati moramo.

Verjamemo, da se dobé taki, kateri nemorejo razumeti, da je „mož“ in zakon na vse zadnje vendar ženstva poglaviti namen, ter da svojeglavno trdě, da ženska nij le

edino za hišo in delovanje v družinskom ali familijskem krogu, ampak da tudi ženstvu kakor možu pripada ves javni svet, boj z njim in vsa učenost. Mi pa rečemo in za nami se bode še ipak reklo zmirom: naravni poklic ženstva je zakon in lepa tih ljubezljiva domačnost. Da, da, lepe ve gospodičine učiteljice, le roke na srce, preudarno in brez zamere. — Da je ženska res uže od nature bolj na zakon in familijo in tih ljubezen navezana, nego za hrup, razvidno je, da, ako familije ne doseže, ona degenerira, ostane jej celi zistem organov v miru in nedelavnosti in značaj se jej neljubezljivo izpremeni. — Ne zove se zastonj „slabejši spol“. Občutljivost za vnanje vzbude in živahnost je pri ženskem spolu res močnejša od trdnosti, ko se to pri možkem spolu ravno nasproti nahaja. Manjša mera trdnosti pa ne vodi le k površnosti vsega, ampak tudi k pozabljivosti, nejasnosti vseh zapadkov itd. Končno le to: Emancipacija ženstva na račun družine, je zmešnjava!

G.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. julija.

Cesar je prišel prvega julija zjutraj v Prago. Župan mu je izrazil sočutje Pražanov zarad smrti Ferdinandove, cesar se je zahvalil.

Zaradi smrti cesarja Ferdinandove so vsi češki listi izšli s črnim obrobjem. „Narod češki oplakava v pokojniku svojega zadnjega kronanega kralja in dobrotnika“ pravijo.

Praška „Politik“ pravi v št. od 30. jun., da češki cerkveno-politični list „Čech“ nij organ narodne stranke Palackega in Riegra ker je ultramontansk in mu je Rim in Praga vse eno. — Čudno, pri nas se pa pravi, da komur nij Rim in Slovenija vse eno ali celo Rim še več, ta nij naroden Slovenec.

Kardinal Rauscher in njegov „Volksfreund“ sta s svojo katoliško „reichepartei“ tudi na konservativnem Tirolskem popolen fiaško naredila. Hoteli so jo v Höttingu pri Innsbruku ustanoviti, in „V.“ je uže program prinesel. Sedaj pak se hött. pol. društvo izjavlja proti temu programu.

V Pešti so se začele uže volitve. Deak je bil z aklamacijo za pešanskega kandidata postavljen. Mesto je bilo prvega t. m. polno zastav.

Vznavanje države.

Francoska levica je izpoznala nezmožnost, da bi se skupščina razpustila uže

zaradi česar ga tudi k plesu ne vzame sobj. Vest, kakor da bi tujcu ne bilo dovoljeno, bližje priti k „stebru,“ moram kot neresnično odbiti; ali reči moram ob enem, da nobeden tujec, ki to narodno šego prvič vidi, ne ide blizu „steba,“ ker mu je igra premogočnega vpliva in se v drugih okolišinah tudi lahko kaka nesreča pripeti.

Ako ta iz starodavnosti izvirajoča navada pozornost domačinov, vaščanov in tem bolj še tujcev na sé vleče, se nemamo čuditi, da so leta 1821. ob času ljubljanskega kongresa precejšnjo množico Ziljanov naprosili, kateri so potem v Ljubljano došli in svoje junaške vadbe pred takrat zbranimi vladarji na občno čudenje in zdatno pohvalo prednašali. Tudi leta 1856., ko je načesar zilsko dolino z dohodom počastil, so Ziljani „kufo“ bili, kar se je vsim kaj dopadlo. Udeleževalo se je takrat te igre blizu 70 mladeničev. Taka narodna šega gotovo iz-

vira iz dobe, v kateri so se morali vaditi v gibčnosti in pogumnosti, ker so imeli vedenje borbe sè sovražniki. Vse to podá ljudstvu junašk značaj. Kolikor je meni znano, se enaka junaška igra ne nahaja pri nobenem slovanskom plemenu avstro-ogerske države, in skoraj gotovo se mi zdi, da je ta igra poprej bila bojevalna vadba, katera se je pa povsem — kakor se kaže — v prečudenje vseh obranila. Kljubu raznih viharjev mnogih stoletij in raznih vladnih sistem, kljubu ne posebno primerne lege, kot na meji laške in obdani na zahodu in severu od nemških sodeželanov, vidimo pri Ziljanih vendar še lepo ohranjene šege, katerih zvesta branitev jim je tako pri sreči, kakor pohlepnežu demanti in biserji. Zvesto in nepremakljivo se jih drže in jih vedno v visocem čisu imajo in uže v tem oziru zaslužijo naše obče pripoznanje in zadovoljstvo. — —

Mej tem časom dojde občinstvo k lipi, h kraju „visocega raja.“ Na lipi je oder za godce. Dekleta naredé okolo plesišča štiri- do petvrstni kolo in na plesišče nastopijo najprvo fantje iz iste vasi, v kateri je ples. Najprvo zapojejo popolnem mirno in bolj vzvišeno pesen, ki se prične:

Bog nam dej en dob'r čas,
Te prvi raj začeti,
Da smo ga le začeli,
Še naha ne b'mo neli . . .

Uže besede prvih štirih vrstic nam kažejo, da imamo tu posebno staro pesen. So glasja na koncu vrstic nij najti in reči smemo uže z ozirom na to, da je v resnici staro-narodna; ali tudi drugi slučaji v to govorè. Napev n. pr. je jako star, počasen in bolj na način koralov in tudi najstariji ljudje ga isto tako znajo narekat in peti, kakor mlajši. Večji del pevajočih mladeničev je pel enakoglasno in manjši je pri-

10. avgusta, zatoj hoče nasvetovati razpuščenje v oktobru meseca.

Rimski papež je poslal 20.000 frankov v dar kot podporo in miločino francoskim prebivalcem, ki so po povodnji unesrečeni.

Rimski senat je (kakor smo uže vedali) sprejel postavo za javno varnost v Siciliji. Pri tej priliki so tudi v senatu govorniki opisali strašno stanje v Siciliji. Skrivna zarota tatov in razbojnnikov „mafia“ imenovana, je tako daleč raztegnena, da so colni čuvaji v Palermi sami mafijozi.

Iz Španije se poroča: Martinez Campos je zasel soteske pri Ebru, da bi zadrljal Karliste, ki hote zbežati iz Valencije in Aragonije v Katalonijo. Karlisti se zbirajo pri Cantavieja. Jovellar je šel z 28.000 možmi 12.000 Karlistom nasproti, ki so v bližini Cantavieja pod poveljstvom Dorregaray-a.

Pruski minister za kultus znani Falk je sprejel v Düsseldorfu deputacijo, ki mu je svoje soglasje izrekla k njegovemu ostremu postopanju nasproti klerikalcem. Tudi pri banketu so ga slavili kot prvega borilca za slobodo na cerkveno-političnem polju.

Mej Kitajci in Angleži utegue do borbe priti, ker so Kitajci ubili angleškega vodjo neke ekspedicije, Margarya, a nočejo zadostenja dati.

Domače stvari.

(Pravda za bledsko jezero.) Večkrat smo uže poročali o pravdi za bledsko jezero, katero je hotela graščina Bled kot svojo last reklamirati. Zastopnik gosp. Malnarja in indirektno vse bledske okolice g. dr. Mošé je z odlokom od 25. jun. dobil to pravdo tudi v političnej najvišej instanci, pri ministerstvu za kmetijstvo, katero je izreklo, da graščak g. Ruard lastnine nij do kazal, torej je jezero na Bledu javno blago v smislu §. 3 d. p. od 30. maja 1869. — Ker se je g. Ruard precej po prvem Wurzbachem „po domače“ narejenem odloku na last bledskega jezera prepisati dal, bode sedaj morala še c. kr. finančna prokuratura z njim tožiti se za Bled.

(Razškof g. Vidmar) baje sedaj prosi za penzijo! Tako gre govorica po Ljubljani. Mi bi skoro ne mogli verovati tega od moža, ki si je nad 300.000 gold. priškoval in nij bil niti senca požrtvovalnemu blazemu predniku škofu Volfu. Če je pa res, da hoče še „penzijo“, vendar mu je država ne bode dala, upamo. „Urška“ ima dovolj.

(Imenovanje.) G. Valentin Prešeren, oficijal pri deželnri sodniji je imenovan za vodjo gruntnih bukev v Kranji.

vdarjal. Tako zvanega „po črez petja,“ kakov se v junskej in rožnej dolini čuje, nijsem zaslišal.

Če se uvodna pesen odpoje, zagodejo godeci in „zmagovalec“ s poprej omenjeno „kraljico“ pričneta „visoki raj,“ kateremu se večjidel vsi fantje iz iste vasi pridružijo. Ta ples je v svojej naravi kaj izreden in očitno dokazuje ostanek stare dobe, ter je gotov dokaz slovanske starožitnosti in staronarodnih navad v čast poganskih idej. Mej plesom mnogokrat pojnjajo, okolo plesnišča počasi promenirajo in daljne kitice uvodne pesni zapojó. Drugi ples je navadno miren, podoben „štajerskemu.“ Vsi mladeniči, kateri plešejo prvi „visoki raj,“ plačajo posebni donesek „v'občno,“ katerega hrani starešina, ki potem v sedmini po veselici vse plesalke prvega „raja“ s tem denarjem pogosti. Zopet stara, lepa in izredna navada!

— (Društvo kranjskih vojaških doslužnikov ali veteranov) ima v nedeljo po pôlu dne ob 3 uri v mestnej dvorani svoj prvi občni zbor. Na dnevnem redu je volitev novega odbora.

— (Odlikovanje.) Poslanec vitez Gariboldi je dobil križ Franc-Josipovega ordna. Njegovih kacih „zaslug“ za javno življenje se ne more lahko uganiti.

— (Iz Bukovice) pri Gorici se nam piše, da je neka ciganka svoje novorojeno dete na polji z ruto zadavila in mrtvo v grm položila, kjer ga je nek kmet našel, ki je uže poprej ciganko tam čepeti videl. Stvar ima uže sodnija v rokah. Želeti bi bilo, da bi višje oblasti vendar eukrat zabranile tako cigansko klatenje. — V Brzoviaku pri Vegerskem so tatovi nekemu kmetu 49 gld. ukrali, pustil je doma za varuhinjo svojo — gluho teto.

— (Iz Gorice) se nam piše: Sredo po pôlu dne je bila huda nevihta, v goriškej okolici je mnogo škode učinila. V bližnjem št. Petru je pa strela ubila hlapca necega tukajšnjega posestnika in trgovca. Stal je na blevnih durih, baš ko je grmelo in treskalo; strela je vanj udarila, ga razkrojila in ostal je takoj mrtev. — Denes smo izvedeli, da je v Fojanu pri Zagradu mož ženo z nožem zaklal. Zabodel jo je trikrat v vrat, in reva je na mestu dušo izdihnila, krvolčnega moža je pak sodnija zgrabilo.

— (Iz Brd) pri Gorici se nam poroča; 29. t. m. je strela udarila v dimnik Miha Lenardiča. Sedel je na ognjišči, strela ga je omamila, padel je nesrečno v ogenj, in zdaj leži na postelji v smrtni nevarnosti. Ne vem kaj bode, sleherni dan imamo nevihte in dež, polje hudo tripi.

— (Vinorejska šola v Mariboru) je po svojem ravnatelju g. Göthe-ju izdala račun od 1. marca 1872 do začetka marca 1875. Iz njega poizvemo, da je šolo obiskovalo 63 učencev, večjidel iz slovenskega Štajerja. Stroškov z nakupom posestva vred je bilo 68.802 gld., dohodkov pa 14.058 gld., Dežela je tedaj morala doložiti 54.247 gld.

Javna zahvala.

Podpisano šolsko vodstvo šteje si v svojo dolžnost, slavnemu društvu „Narodna šola“ za poslanih 91 kosov pisank za slovensko lepopisje, 12 kosov elastičnih tablic, 24 kosov Hardmuthovih svinčnikov, 23 kosov roč-

Sploh se pa uže iz zunajnega vedenja pri plesu kaže, da je vsem ples jako priljubljen in po pravici pravi njih narodna pesen:

„Cev dan sem jez pobič žvižgov,
Cev dan sem jez pobič pev . . .
Jez dro 'mam si dečvo zbrano,
Deleč tam je pod goró;
Jez jej godec bom perpelav,
Da se bom igrajav ž njo.“

in zopet druga se končeva:

„Kadar greš v hirbart, koj pridi gredē,
Bom pa en malo pogostiva te,
Rajat te tud' pelam,
Juhé! koj gvišno pridi.“

Ali če mladenič z deklico pleše, še nij vse dosegel, ker pravi mu ona po narodnej pesni:

„Da boš godec lih perpelav,
To ti bode vse zastonj;
Jez 'mam že en druga šočja,
Ki ga prav lubila bom.“ — —
(Konec prih.)

kov za peresa, 90 kosov kamenitih črtalnikov 1 gros M. G. Criner-Rutovih jeklenih peres in 1 bukve pisnega papirja v imenu revne šolske mladeži prav iskreno zahvaliti se. Dalje pa tudi to vrlo društvo vsem narodnim šolam, učiteljem in drugim za pravi napredek mladine vnetim prijateljem šole prav goreče v podporo priporoča.

Vodstvo enorazredne ljudske šole v Šturijsi dne 25. junija 1875.

M. Rant, vodja.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kaselj, nepraviljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatočilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavlje, siljenje krvi v glavo, šumjenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojene in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vsečilišči v Maribor, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofije Castle-Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpoljjava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nigradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnic in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkupna tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berlin, 6. maja 1856. Ponavljaje izrekam glede Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Woche“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabicica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolegtem bolehanji glave in davljenju.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanje in hipohondrij.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprejavljenju, nespanji in hujšanjem.

St. 75.877. Flor. Küllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlji in bolehanji dušnika, omotici i tiščanjem v prshib.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađeni prsnih bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Baronu Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, glede hrane.

V plehastih puščeh po pol funta 1 gold. 50 kr., četrt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold. 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu n. v puščeh za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dusek, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Kahr, v Graidei bratje Oberanzmeyr, v Inn-

bruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morid, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicih pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštini naščanicah ali povzetjih.

Tujci.

30. junija:

Estrepa: Adriano iz Tirolskega. — Drenik iz Trsta. — Stare iz Mengša. — Romenay iz Štajerja.

Pri Sieni: Kiebel iz Tirola. — Wolfarth iz Dunaja. — Kočvar iz Krškega. — Lahusen iz Berlina. — Juvančič iz Ljubljane. — Statin iz Dunaja.

Pri Mailchi: Fischer iz Dunaja. — Zemonovič iz Trsta. — Lesner iz Dunaja. — Rothel iz Kočevja. — Urbančič iz Dvora.

Dunajska borsa 2. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	70	gld.	25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	60	"
1860 drž. posojilo	111	"	90	"

Akcije národné banke . . .	927	—	—
Kreditné akcie . . .	214	50	—
London	111	45	—
Napol.	8	88	—
C. k. cekinal	5	22	—
Srebro	10	50	—

Naznanilo.

Podpisani ima veliko množico okolo 70 funtov nenavadno lepih in zdravih, posebno za seme izvrstnih

sviloprejnih kokonov

na prodaj, ter jih vsem čestitim sviloprejcem toplo priporoča. Kdor jih hoče v predenji videti, naj se podviza, ker 5 dñij bodo še čakali.

Anton Arko,

(236—2) posestnik in krčmar v Ribnici.

Oznanilo.

Priložna pekarija,

edina v okraji Ložkem, odda se precej od 1. julija t. l. v najem z vso pekarsko pripravo z jako ugodnimi pogoji. Porabi se 16 do 20 centov na mesec pšenične mokre; na tanko se izvē ustmeno ali pisemo pri lastniku

(134—2) Franjo Kovaču.

Beste Nahmaschine der Welt.

Za Kranjsko edino in samo pravi pri podpisanimu.

Poleg originalnih Howe-strojev se nahajajo pri meni skoro vsi znani šivalni stroji inozemski po zelo znižanih cenah in v veliki izbirki.

Kakor tukajšnji zastopnik najboljših in najstarijih fabrik za šivalne stroje celega sveta, t. j. amerikanskih Elias Howe, potem Singer & Comp., Grover & Backer, dalje gospodov Baer & Rempel, Lehmann & Comp. na Pruskem, Wheeler & Wilson-stroje itd., sem v stanu tekmovati z vsako konkurenco.

P. t. kupažljene dame in gospodje so tedaj prošeni, izbrati si kakor prejšna leta svoje potrebne stvari v mojem bogatem skladisu, ter sem porok za izvrstno in pošteno postrežbo.

Tudi plačila na obroke.

Vsled zahtevanja oskrbjujem i ponarejene stroje po 10—15 gld. ceneje, kakor gori omenjene vrste.

Mašinska svila, cvirn, šivanke, olje, aparati, štrgljač za prsne gube, volna za podlago pri Grover & Backer-strojih itd. so vedno v največej izbirki.

(166—2)

Ljubljana, judovska ulica št. 228.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

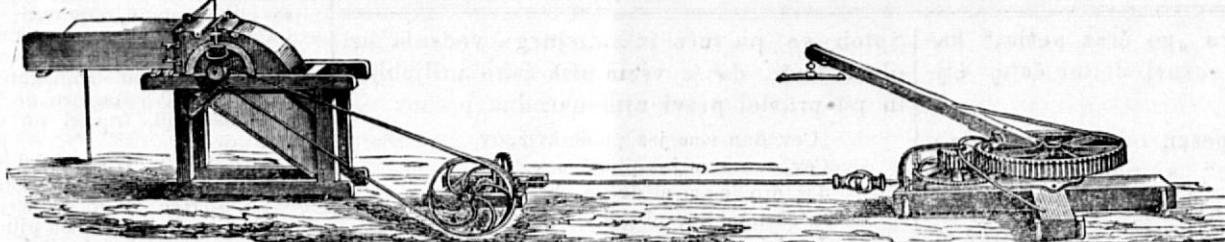
VOJSKE

sicer še ne bo tako brž, pač pa se nam uže bliža čas žetve in

mlačve.

Mlatiči bodo dragi, to je gotovo, in se bode vrh tega težko dobivali, žita pa bo, kakor kaže, mnogo, in ker se samo ne emlati, treba preskrbeti si uže za časa drugih pripomočkov. Taki pripomočki so

ročne mlatilnice na cveke,

pri katerih ima troje, k večjem četvero ljudij, možnih ali žensk, opraviti, in katerih vsaka na dan 30 do 40 mernikov žita namlati. Pri tem je zrnje uže očiščeno plev, klasje do zadnjega zrnja omlačeno.

Teh mlatilnic je bilo lansko leto mnogo prodanih in kupci jih na vso moč hvalijo. Goniti in rabiti jih je brav lehkovo.

Lansko leto so se prodajale po 132 gld. 50 kr., letos pa je cena znižana na 115 gld. v Ljubljani.

Za to mislimo, da ne bo noben kolikaj veči posestnik zamudil napraviti si tako koristno mlatilnico; če pa je eden sam ne zmora, naj si jo napravijo po dva, trije, štirje, tudi cele vasi ali občine skup. Da se uže v enem letu splača, to je iz vsega tega gotovo vsakemu jasno. Dajó se tudi za plačo v obrokih..

Vsi drugi poljski in kmetijski stroji se lahko dobé, ako se naročé.

Zaloga ročnih mlatilnic v Ljubljani je pri

(231—2)

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske špecijalitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajskej cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobolj in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zubo meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zób. Kedor ga enkrat poskus, da mu bude gotovo prednost, vzlie vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatljka 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnot iz mesta Bergen na Norveškem, brezhusno in ne slabodišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlicev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatljka 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnetnih prisadih, zoper večino boleznej, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elixir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Creme. je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvirno brhkošč in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatljka 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih izlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.

Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radošno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajoči se pošto proti **poštnemu povzetju.** (132—48)